

TRUMPA LIETUVOS TURIZMO APŽVALGA 2013 M.

Apibendrinus Lietuvos banko duomenimis, 2013 m. užsienio turistų ir vienadienių lankytojų išlaidos Lietuvoje (kelionių kreditas) siekė 4,2 mlrd. litų (+7,6 proc.), o lietuvių turistų ir vienadienių lankytojų išlaidos užsienyje (kelionių debetas) – 3,0 mlrd. Lt (+4,8 proc.). 2013 m. kelionių balansas kaip ir ankstesniais metais buvo teigiamas ir sudarė 1,2 mlrd. Lt (+15,5 proc.). Kelionių kredito dalis visų paslaugų eksporte siekė 22,4 proc., visų prekių ir paslaugų eksporte – 4,0 proc.

Lietuvos mokėjimų balansas: kelionių kreditas ir debetas 2008-2013 m., mlrd. Litų

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013/2012	2012/2011	2013/2008
Kreditas* (kelionių paslaugų eksportas)	3,06	2,63	2,72	3,41	3,86	4,15	7,6%	13,0%	35,7%
Visų paslaugų eksportas	11,19	9,08	10,66	12,91	15,84	18,54	17,1%	22,8%	65,7%
Prekių ir paslaugų eksportas	66,7	49,81	64,7	82,48	95,42	103,86	8,8%	15,7%	55,7%
<i>kelionių kredito dalis visų paslaugų eksporte</i>	<i>27,3%</i>	<i>28,9%</i>	<i>25,5%</i>	<i>26,4%</i>	<i>24,4%</i>	<i>22,4%</i>			
<i>kelionių kredito dalis visų prekių ir paslaugų eksporte</i>	<i>4,6%</i>	<i>5,3%</i>	<i>4,2%</i>	<i>4,1%</i>	<i>4,0%</i>	<i>4,0%</i>			
Debetas** (Kelionių paslaugų importas)	-3,63	-2,9	-2,45	-2,41	-2,85	-2,99	4,8%	17,9%	-17,7%
Balansas	-0,57	-0,27	0,27	1,00	1,01	1,17	15,5%	1,0%	

*įskaitant tarptautinių keleivių pervežimo pajamas

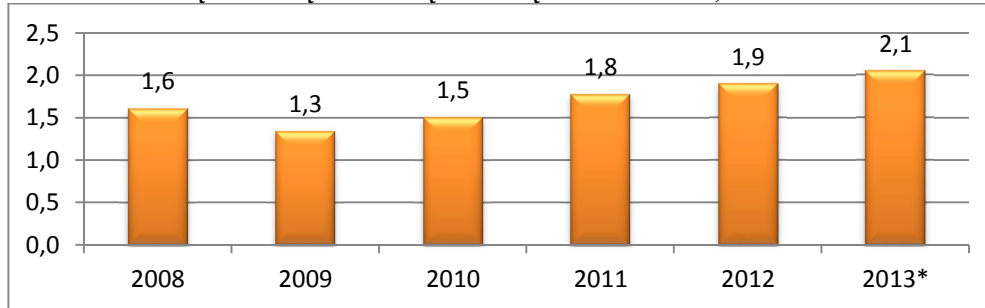
**įskaitant lietuvių keleivių pervežimo išlaidas užsienyje

Šaltinis: Lietuvos bankas, VTD skaičiavimai

Tendencijos:

- ✓ 2013 m. tiek atvykstamojo turizmo pajamos, tiek išvykstamojo turizmo išlaidos augo ne taip sparčiai kaip 2012 m., tačiau ir visų paslaugų eksportas ir prekių bei paslaugų eksporto augimo tempai 2013 m. buvo lėtesni nei 2012 m.
- ✓ 2013 m. atvykstamojo turizmo pajamos augo sparčiau (+7,6 proc.) nei išvykstamojo turizmo išlaidos (+4,8 proc.).
- ✓ Ypač sėkmingas Lietuvai buvo 2013 m. II pusm., kai pajamos iš atvykstamojo turizmo augo net 11,9 proc. (2013 m. III ketv. augo 6,7 proc., 2014 m. IV ketv. – 20,1 proc.) – beveik dvigubai sparčiau nei per tą patį laikotarpį 2012 m. (2012 m. II pusm. augimas sudarė 7,2 proc., 2012 m. III ketv. – 5,8 proc., 2012 m. IV ketv. – 9,4 proc.).
- ✓ 2013 m. pajamos iš atvykstamojo turizmo viršijo 2008 m. lygį 36 proc., išvykstamojo turizmo išlaidos nepasiekė 2008 m. lygio (-18 proc.).
- ✓ 2013m. kelionių balansas teigiamas ir didžiausias per visą 2010-2013 m. laikotarpį.

Užsienio turistų kelionių skaičius į Lietuvą 2008-2013 m., mln.

*VTD įvertis

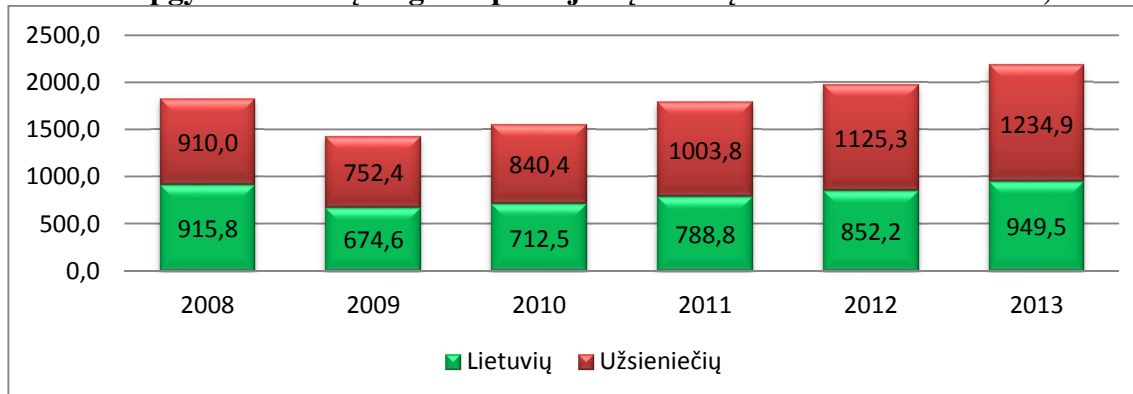
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 metai turizmo sektoriui buvo rekordiniai:

- ✓ Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) duomenimis, 2013 m. turizmo sektoriui rekordiniai – tarptautinių turistų kelionių skaičius siekė 1087 mln. arba 5 proc. daugiau nei 2012 m. ir viršijo prognozes. Europoje atvykstamasis turizmas augo taip pat 5 proc.
- ✓ Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos vertinimas, 2013 m. Lietuvos turizmo sektoriui buvo sėkmingi - užsienio turistų kelionių skaičiaus augimas sudarė **iki 8 proc. ir viršijo 2 mln.**
- ✓ Remiantis Europos kelionių komisijos (EKK) duomenimis, 2013 m. pagal viešbučių užimtumo augimą Europoje Lietuva pirmavo (apie 9 proc.) ir kone 4 kartus viršijo vidutinį augimą (2,4 proc.).

Apgyvandinimo įstaigų statistika. 2013 m. turistų skaičius Lietuvos apgyvandinimo įstaigose užaugo 10,5 proc. ir siekė 2184,5 tūkst. Iš jų užsieniečiai sudarė 57 proc. arba 1234,9 tūkst. (+9,7 proc.) ir 43 proc. arba 949,5 tūkst. – vietiniai turistai, kurių skaičius augo labai sparčiai (+11,4 proc.). Turistų nakvynių skaičius siekė 5563,3 tūkst. (+5,7 proc.), iš jų užsienio turistų nakvynių skaičius sudarė 51 proc. arba 2838,6 tūkst. (+8,3 proc.), lietuvių turistų 49 proc. arba 2724,6 tūkst. (+3,1 proc.).

Lietuvos apgyvandinimo įstaigose apsistojuusių turistų skaičius 2008-2013 m., tūkst.

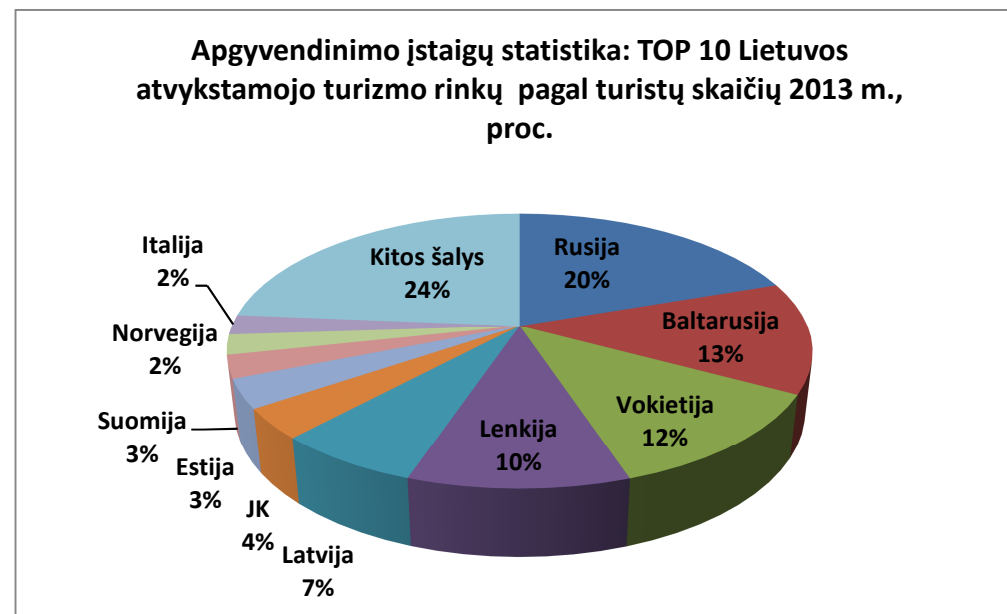

2008 m. vietinių ir užsienio turistų proporcijos Lietuvos apgyvandinimo įstaigose buvo apylygės. 2010-2013 m. užaugo užsienio turistų dalis ir 2013 m. sudarė atitinkamai jau net 56,5 proc.

**Apgyvandinimo įstaigų statistika:
10 pagrindinių Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkų
2013 m.**

	Šalis	Turistų sk. 2013 m., tūkst.	2013/2012 m. pokytis
1	Rusija	243,6	13,7%
2	Baltarusija	162,2	38,6%
3	Vokietija	148,6	2,5%
4	Lenkija	127,3	0,2%
5	Latvija	83,2	8,9%
6	JK	44,2	17,0%
7	Estija	42,1	6,0%
8	Suomija	33,2	-11,4%
9	Norvegija	29,2	10,2%
10	Italija	28,9	-4,1%
	Kitos šalys	292,4	6,8%
	Iš viso	1234,9	9,7%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. Lietuvos apgyvendinimo įstaigos daugiausia sulaukė užsienio svečių iš Rusijos (243,6 tūkst.), kuri ir toliau išlaikė lyderio poziciją bei Baltarusijos (162,2 tūkst.), Vokietijos (148,6 tūkst.), Lenkijos (127,3 tūkst.) ir Latvijos (83,2 tūkst.). Iš dešimties svarbiausių Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkų turistų skaičius užaugo net iš 8 – dviženkliai augimu pasižymėjo Baltarusija (+38,6 proc.), Jungtinė Karalystė (+17 proc.), Rusija (+13,7 proc.) ir Norvegija (+10,2 proc.) Taip pat augo turistų skaičius iš Latvijos (+8,9 proc.), Estijos (+6 proc.) bei Vokietijos (+2,5 proc.) ir stabilizavosi turistų srautai iš Lenkijos (+0,2 proc.). Turistų skaičius sumažėjo tik iš Suomijos (-11,4 proc.) bei Italijos (-4,1 proc.).

Taip pat stebimas didelis turistų srautų augimas iš 11-os pagal dydį rinkos - Ukrainos (+46,3 proc.) bei 12-os pagal dydį – JAV (+10,9 proc.) ir mažesnių atvykstamojo turizmo rinkų – Turkijos (+33,4 proc.) ir Belgijos (+30,6 proc.).

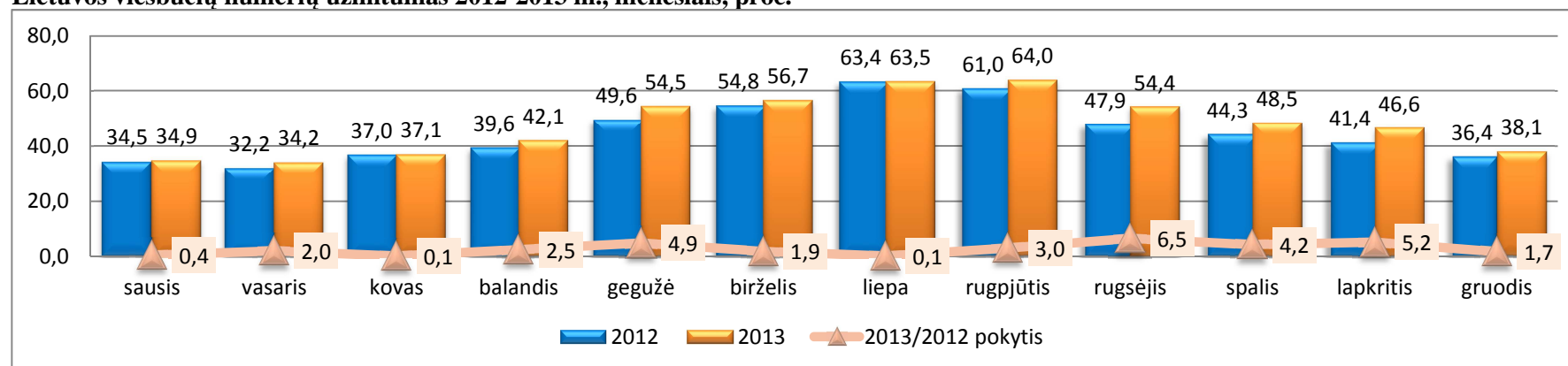
2013 m. 665,1 tūkst. arba 54 proc. užsieniečių, apsistojuusių Lietuvos apgyvendinimo įstaigose atvyko iš **ES šalių**, palyginus su 2012 m. šių turistų skaičius užaugo 2,8 proc., iš visų kitų šalių – padidėjo 19,1 proc. (pagrindė ši augimą nulėmė Rusija, Baltarusija). 2013 m. 59 proc. visų užsienio turistų Lietuvos apgyvendinimo įstaigose sudarė turistai iš šalių, kuriuose vykdomos Lietuvos turizmo atstovavimo paslaugos: Lenkijos, Rusijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Ispanijos, Italijos, Prancūzijos bei trijų Skandinavijos šalių (Suomijos, Švedijos, Norvegijos), palyginus su 2012 m. augimas sudaro 5,2 proc., iš visų kitų šalių – 16,9 proc.

2013 m. Lietuvos viešbučiuose, svečių namuose ir moteliuose apsigyveno 79,9 proc. visų turistų (2012 m.– 80,6 proc.), 79,9 proc. užsienio turistų (2012 m.– 80,6 proc.), 68,2 proc. lietuvių turistų (2012 m. - 68,7 proc.) viešėjusių šalies apgyvendinimo įstaigose. Be viešbučių, svečių namų ir motelių nemaža dalis vietinių turistų apsistojo poilsio namuose (nameliuose) – 8,3 proc. (2012 m. - 9,3 proc.), sanatorijose, reabilitacijos centruose – 8,3 proc. (2012 m. – 9,1 proc.) ir privačiame apgyvendinimo sektoriuje – 7,5 proc. (2012 m. – 6,1 proc.).

2013 m. tarp apgyvendinimo įstaigų svečių iš užsienio populiariausi buvo: Vilnius – 57,1 proc., Kaunas – 11,2 proc., Druskininkai – 9,4 proc., Klaipėda – 8,0 proc. ir Palanga – 4,0 proc. Lietuviai daugiausia viešėjo šių miestų apgyvendinimo įstaigose: Vilniaus – 17 proc., Druskininkų - 16,5 proc., Palangos – 15,9 proc., Klaipėdos – 8,1 proc., Kauno – 6,9 proc.

2013 metais Lietuvos viešbučių numerių užimtumas siekė 48,2 proc. ir augo visus 12 mėnesių. Sparčiausias viešbučių numerių užimtumo augimas užfiksuotas rugsėjo (+6,5 proc.), lapkričio mėn. (+5,2 proc.) bei gegužės mėn. (+4,9 proc.).

Lietuvos viešbučių numerių užimtumas 2012-2013 m., mėnesiais, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, VTD skaičiavimai

ES pirmininkavimo nauda:

- Vilniuje užsienio turistų skaičius iš ES šalių 2013 m. antrąjį pusmetį augo **10,6 proc.** ir siekė 215,9 tūkst., kai 2012-ųjų antrą pusmetį šis skaičius mažėjo 0,2 proc.
- 2013 m. antrąjį pusmetį Vilniuje viešbučių numerių užimtumas siekė **67,5 proc.** ir augo daug sparčiau (**+5,3 proc.**) nei per tą patį laikotarpį 2012 m. (+1,9 proc.)

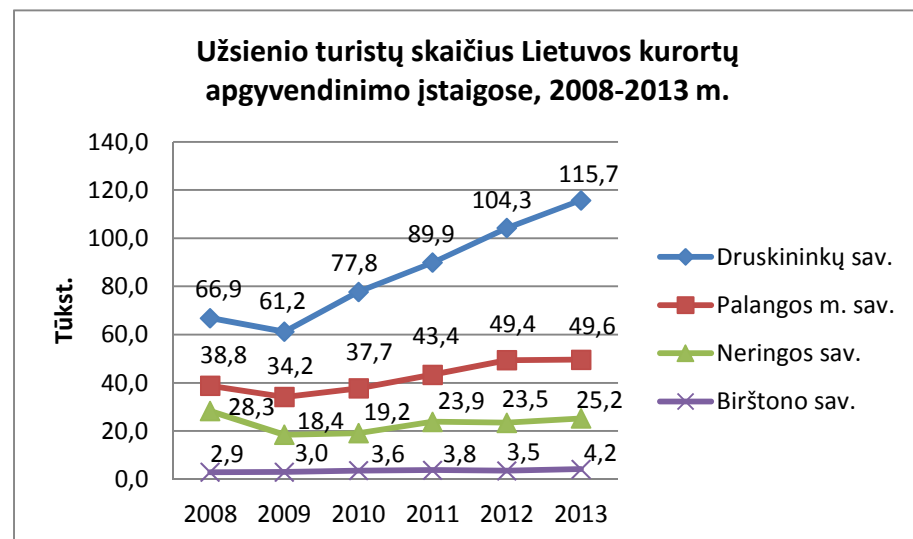
Turistų skaičius Lietuvos kurortų apgyvendinimo įstaigose 2012-2013 m., tūkst.

	Turistų sk.						Nakvynių sk.					
	2013 m.			2013/2012 m., proc.			2013 m.			2013/2012 m., proc.		
	iš viso	lietuviai	užsieniečiai	iš viso	lietuviai	užsieniečiai	iš viso	lietuviai	užsieniečiai	iš viso	lietuviai	užsieniečiai
Iš viso (Respublika)	2184,5	949,5	1234,9	10,5	11,4	9,7	5563,3	2724,6	2838,6	5,7	3,1	8,3
Druskininkų sav.	272,6	156,9	115,7	4,3	-0,1	11,0	1092,7	457,9	634,8	2,8	-3,0	7,4
Palangos m. sav.	200,4	150,8	49,6	0,9	1,0	0,4	868,4	722,7	145,7	-1,8	-1,4	-3,9
Neringos sav.	55,8	30,6	25,2	12,9	17,7	7,6	147,1	90,3	56,8	9,1	12,4	4,2
Birštono sav.	37,0	32,8	4,2	26,9	27,8	19,7	171,6	133,8	37,8	10,4	11,0	8,5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos kurortų apgyvendinimo įstaigose 2012-2013 m. turistų skaičius augo visose kurortuose, o nakvynių skaičius augo taip pat, išskyrus Palangos kurortą. Palangoje nakvynių skaičius sumažėjo dėl trumpiau viešėjusių vietinių ir užsienio turistų. 2013 m. didžiausių turistų srautų sulaukė Druskininkų bei Palangos apgyvendinimo įstaigos, atitinkamai 272,6 tūkst. ir 200,4 tūkst.

2013 m. Lietuvos kurortai sulaukė daugiau vietinių nei užsienio turistų. Sparčiu užsienio turistų augimu pasižymėjo Birštonas (+19,7 proc.) ir Druskininkai (+11 proc.), vietinių turistų – Birštonas (+27,8 proc.) ir Neringa (+17,7 proc.).

2008-2013 m. ženklus užsienio turistų srautų padidėjimas pastebimas Druskininkų (+73,1 proc.), Birštono (+45,2 proc.) ir Palangos (+27,8 proc.) apgyvendinimo įstaigose. Neringos apgyvendinimo įstaigose užsienio turistų srautai minėtu laikotarpiu sumažėjo 10,8 proc.

Išvykstamasis turizmas

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. Lietuvos turistai į užsienį keliavo 1764,2 tūkst. kartų (+3,3 proc.), pasiektas prieškrizinis 2008 m. lygis (+0,4 proc.). 2013 m. vienos lietuvių turistų kelionės į užsienį išlaidos sudarė 1563,5 Lt (+4,8 proc.), o vidutinė viešnagės trukmė siekė 7,7 nakvynės (2012 m. – 7,6 nakvynės).

2012-2013 m. asmeninių¹ turistinių kelionių skaičius iš Lietuvos į užsienį su 1 ir daugiau nakvynių užaugo 2,8 proc. ir 2013 m. siekė 1425,9 tūkst. (iš jų su 4 ir daugiau nakvynių užaugo 2,8 proc. ir sudarė 977,3 tūkst.), verslo kelionių skaičius, kurios truko ilgiau nei 1 nakvynę užaugo 5,6 proc. ir siekė 338,3 tūkst.

2013 m. vienadienių lietuvių lankytojų kelionių skaičius į užsienį siekė 2463,7 tūkst. arba 2,6 proc. daugiau palyginus su 2012 m. ir 17,9 proc. daugiau nei 2008 m.

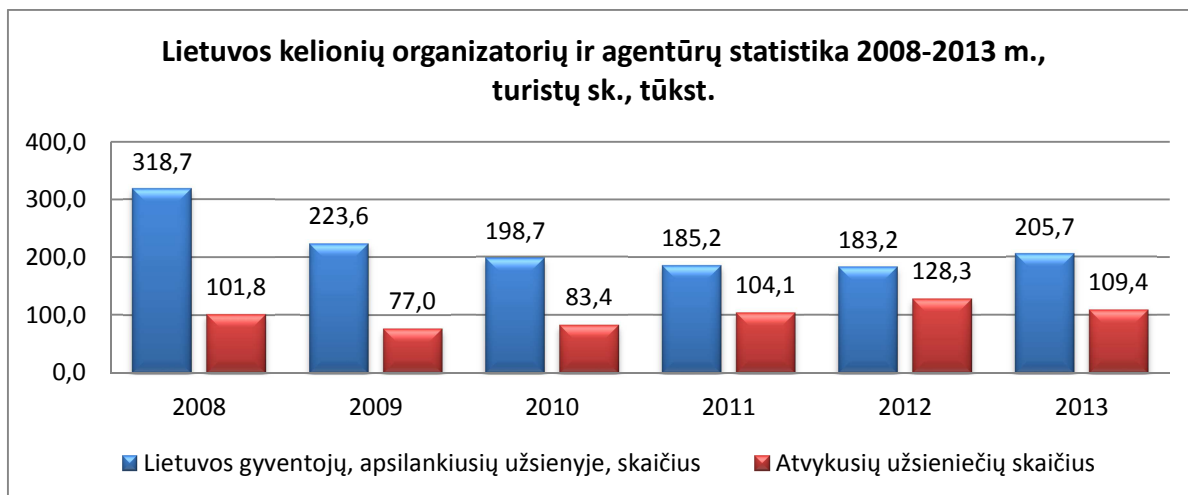
Lietuvių turistų kelionių skaičiaus į užsienį pasiskirstymas pagal šalis 2008-2013 m.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013/2012	2013/2008
1 JK	129,0	91,3	106,2	149,3	209,8	229,1	9,2%	77,6%
2 Latvija	202,2	160,6	164,2	191,3	214,5	228,5	6,5%	13,0%
3 Baltarusija	217,2	194,5	202,9	170,0	166,0	164,0	-1,2%	-24,5%
4 Lenkija	132,8	125,9	125,9	145,0	154,4	149,0	-3,5%	12,2%
5 Vokietija	136,7	104,4	122,4	116,4	112,0	120,3	7,4%	-12,0%
Kitos šalys	939,4	611,7	689,4	754,4	850,7	873,3	2,7%	-7,0%
Iš viso	1757,3	1288,4	1411,0	1526,4	1707,4	1764,2	3,3%	0,4%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. daugiausia lietuvių turistinių kelionių buvo į JK (13 proc.), Latviją (13 proc.), Baltarusiją (9,3 proc.), Lenkiją (8,4 proc.) bei Vokietiją (6,8 proc.). 2012-2013 m. lietuvių turistų kelionių skaičiaus augimu pasižymėjo Jungtinė Karalystė (+9,2 proc.), Vokietija (+7,4 proc.) bei Latvija (+6,5 proc.). Ilgesniu, 2008-2013 m. laikotarpiu ypač dideliu augimu išsiskyrė Jungtinė Karalystė (+77,6 proc.).

¹ Asmeninės kelionės – tai kelionės laisvalaikio, poilsio, atostogų tikslais, giminių ir draugų lankymo, sveikatinimo tikslais, apsipirkimo ir kitais tikslais.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. Lietuvos turizmo įmonių paslaugomis vykstant į užsienį pasinaudojo 205,7 tūkst. arba **12 proc. į užsienį išvykusių lietuvių turistų** (viso 1764,2 tūkst.), lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2012 m. jų skaičius užaugo 12,2 proc., bet vis dar nepasiektas rekordinis 2008 m. lygis (-35,5 proc.).

2013 m. per Lietuvos turizmo įmones į Lietuvą atvyko 109,4 tūkst. užsieniečių (-14,7 proc.), daugiausia iš Vokietijos (28,5 tūkst. arba 26,1 proc.) bei Rusijos (16,7 tūkst. arba 15,3 proc.).

2013 m. vidutiniškai lietuvių turistų kelionės trukmė užsienyje siekė 7 dienas, t.y. 1,7 karto ilgiau nei užsieniečių atvykusių per Lietuvos turizmo įmones viešnagė mūsų šalyje (2013 m.– 4,2 dienu).

5 populiariausios šalys, į kurias per kelionių organizatorius ir agentūras išvyko lietuvių turistai, tūkst., 2008-2013 m.

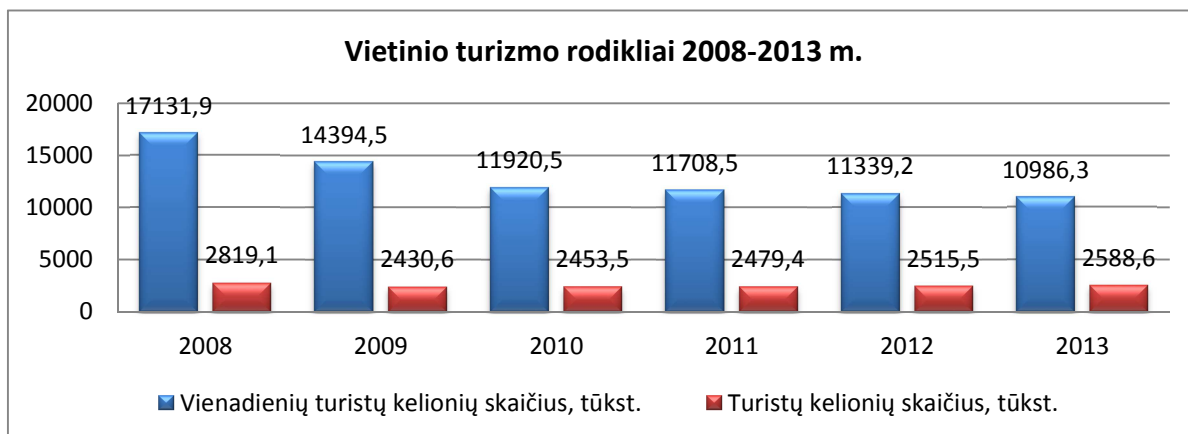
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013/2012	2013/2008
1 Turkija	70,8	58,2	56,7	50,6	41,7	50,5	21,2%	-28,7%
2 Graikija	27,3	21,9	15,6	15,8	14,8	17,3	16,9%	-36,7%
3 Egiptas	58,1	42,7	41,8	23,6	17,9	16,3	-9,1%	-72,0%
4 Ispanija	17,6	13,7	12,0	11,1	12,4	15,2	23,2%	-13,6%
5 Bulgarija	4,5	3,9	3,2	6,1	8,6	12,3	42,4%	169,9%
Kitos šalys	140,3	83,1	69,3	78,0	87,9	94,1	7,1%	-32,9%
Iš viso	318,7	223,6	198,7	185,2	183,2	205,7	12,2%	-35,5%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. per Lietuvos turizmo įmones lietuvių turistai vyko daugiausia į Turkiją (50,5 tūkst. arba 24,5 proc.) ir Graikiją (17,3 tūkst. arba 8,4 proc.), Egiptą (16,3 tūkst. arba 7,9 proc.), Ispaniją (15,2 tūkst. arba 7,4 proc.) ir Bulgariją (12,3 tūkst. arba 6 proc.). 2013 m. užaugo lietuvių turistų susidomėjimas kelionėmis į Bulgariją (+42,4 proc.), Ispaniją (+23,2 proc.), Turkiją (+21,2 proc.) bei Graikiją (+16,9 proc.), sumažėjo susidomėjimas kelionėmis į Egiptą (-9,1 proc.).

Kelionių organizatorių ir agentūrų pajamos. 2013 m. Lietuvos turizmo kelionių agentūrų ir organizatorių pajamos iš užsienio turistų siekė 117,6 mln. Lt (+4,6 proc.), iš lietuvių turistų – 960,6 mln. Lt (+5,9 proc.).

Vietinis turizmas

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Pastaraisiais metais vietinių turistų kelionių skaičius po šalį pamažu auga, tačiau vis dar nepasiekti 2008 m. rezultatai, o vietinių vienadienių lankytojų kelionių skaičius po Lietuvą nuolat mažėja.

2013 m. vietiniai turistų kelionės po Lietuvą sudarė 2,6 mln. arba 2,9 proc. daugiau nei 2012 m., vienadienių lankytojų kelionių skaičius buvo 4,2 kartus didesnis nei su nakvyne ir sudarė 11 mln. (-3,1 proc.). Vidutinė vietinio turistų kelionės trukmė po Lietuvą sudarė 2,7 nakvynės, tiek pat kiek ir 2012 m., o vidutinės vienos kelionės išlaidos siekė 164,4 Lt (+2,2 proc.). Vidutinės vienadienio lankytojo kelionės išlaidos sudarė 81,2 Lt (+3,2 proc.).

Apgyvendinimas. 2013 m. vietiniai turistai kelionių po Lietuvą metu daugiausia apsistojo pas gimines ir draugus – 42,4 proc. (2012 m. – 42,9 proc.), viešbučiuose ir moteliuose – 25,1 proc. (2012 m. – 23,3 proc.).

Kelionės tikslas. 2013 m. vietinių turistų kelionių prioritetai buvo: 40,4 proc. - draugų ir giminių lankymas (2012 m. – 41,6 proc.), 30,8 proc. – laisvalaikis, poilsis, atostogos (2012 m. – 29,3 proc.), 12,2 proc. - kelionės tikslas buvo verslas, profesiniai interesai (2012 m. – 12,4 proc.), 7,6 proc. – lankė nuosavą sodo namelį, sodybą (2012 m. – 7,9 proc.), 2,7 proc. vietinių turistų keliavo sveikatinimo tikslu (2012 m. – 2,6 proc.).

Pajamos iš vietinio turizmo. 2013 m. vietinių turistų išlaidos siekė 425,6 mln. Lt (+5,1 proc.), o vienadienių lankytojų – 891,8 mln. (-0,03 proc.), bendros pajamos iš vietinio turizmo sudarė 1,317 mlrd. Lt (+1,6 proc.).

Kaimo turizmas. Poilsis kaimo turizmo sodybose išlieka populiarus vietinių turistų tarpe. 2013 m. duomenimis, Lietuvos kaimo turizmo sodybose svečiavosi 275,8 tūkst. turistų, iš jų 91 proc. arba 250,4 tūkst. (+5,2 proc.) – vietiniai turistai, 25,4 tūkst. (+12,4 proc.) – svečiai iš užsienio.

2013 m. suvestinė

Turistų kelionių skaičius 2011-2013 m., tūkst.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2013/2012 m.
Atvykusių į Lietuvą	1775,0	1899,5	2050,0*	+8%*
Išvykusių iš Lietuvos	1526,4	1707,4	1764,2	+3,3%
Vietinių turistų	2479,4	2515,5	2588,6	+2,9%

*VTD įvertis

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos turizmo sektoriaus pajamos bei išvykstamojo turizmo išlaidos 2011 -2013 m., mlrd. Lt

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2013/2012 m.
Atvykstamojo turizmo	3,41	3,86	4,15	+7,6%
Vietinio turizmo	1,27	1,30	1,32	+1,6%
Atvykstamasis+vietinis	4,68	5,16	5,47	+6,1%
Išvykstamojo turizmo išlaidos	-2,41	-2,85	-2,99	+4,8%
Kelionių balansas (atvykstamasis+išvykstamasis)	1,00	1,01	1,17	+15,5%

Šaltinis: Lietuvos bankas; Lietuvos statistikos departamentas, VTD skaičiavimai